

NAJTEŽJE OBDOBJE JE VERJETNO ZA NAMI

Intervju z glavnim direktorjem podjetja tovarišem Franjom dipl. inž. Klingerjem

Bliža se konec poslovnega leta, v katerem smo sesrečali s številnimi težkimi problemi. Zaposili smo glavnega direktorja podjetja tovariša Franja Klingerja, dipl. inž., da bi nas seznanil z bistvenimi vzroki sedanjega položaja podjetja, nadalje z rezultati prizadevanj za izboljšanje gospodarskega položaja, z ukrepi za zmanjšanje izgube ter z glavnimi značilnostmi sanacijskega programa.

»Zaradi zastarele tehnologije srečevali s težavami; dejanski predelovalni stroški so znašali 60 dolarjev, kar je za 20 dolar-

jev več, kakor so nam jih priznali. Situacija pa se je bistveno poslabšala v drugi polovici pre-

teklega leta, ko so se naglo dvignile cene cinkovih koncentratov. Taki pojavi so sicer znani, toda trajajo le nekaj mesecev. Zaradi vedno večjega povpraševanja po cinkovih koncentratih cene še vedno naraščajo. Zaradi tega in zaradi podražitve drugega reprodukcijskega materiala smo letos plačali 1,9 milijarde dinarjev več, kakor smo planirali. Korekture cen nekaterih naših proizvodov smo dosegli šele nedavno in še to ne za vse predvidene proizvode.

Vse te pojave je analiziral tudi Biro za operacijske in tržne raziskave v Ljubljani. Rezultati te analize so pokazali, da je treba ustaviti proizvodnjo cinka v talilnici. Ustavitev posameznih peči je potekala postopoma, čeprav bi glede na ekonomsko računico (Nadaljevanje na 2. strani)

LETO XVII

CELJE, 15. DECEMBRA 1970

ŠTEVILKA 12

CDS sprejel ukrepe za izboljšanje gospodarskega podjetja

Centralni delavski svet je na svoji 5. redni seji, dne 16. novembra 1970, obravnaval poročilo o poslovnih rezultatih za 9 mesecev letošnjega leta; poročilo je sprejel. Da bi se čim prej izboljšalo ekonomsko stanje podjetja, je centralni delavski svet na predlog poslovnega odbora sprejel naslednje kratkoročne ukrepe in zadolžitve, potrdil pa je tudi sklepe, ki so bili sprejeti na konferenci ZK.

UKREPI V ZVEZI
Z USTANAVLJANJEM
EKSTRAKTIVNE
METALURGIJE

Talilnica surovega cinka

ške, ki bremenijo ta obrat (režija), bodo storjeni tile ukrepi:

Ena peč bo ustavljena 16. novembra, zadnja peč pa 28. novembra 1970. V tem roku je tre-

ba poskrbeti za ustrezno razmestitev oziroma zaposlitev vse razpoložljive delovne sile, ki gravitira na ta obrat, da bi ob koncu leta, razen absolutno fiks-

nih stroškov, dohodka podjetja ne bremenili stroški iz naslova obratov, ki ne proizvajajo. Z ozirom na pomanjkanje cinka se eventualno rok podaljša do 10. decembra 1970.

Do 20. novembra 1970 mora tehnični direktor dati na razpolago za odprodajo komercialne- (Nadaljevanje na 3. str.)

Da bi bilo mogoče v najkrajšem možnem roku, vzporedno z ukinjanjem proizvodnje, zmanjšati tudi relativne fiksne stro-

PROIZVODNJA IN PRODUKTIVNOST V NOVEMBRU 1970

V novembru smo dosegli le 83,64 % vrednosti po osnovnem planu predvidene proizvodnje. V primerjavi s proizvodnjo, ki smo jo dosegli v oktobru, je bila vrednost blagovne proizvodnje dosežena v novembru za 9,5 % manjša. V primerjavi z doseženo blagovno proizvodnjo v novembru preteklega leta pa je v letošnjem novembru dosežena blagovna proizvodnja manjša za 16,75 %. Kumulativno v enajstih mesecih letošnjega leta zaostaja vrednost blagovne proizvodnje za tisto, ki je bila dosežena v istem razdobju preteklega leta za 15,58 %.

(Nadaljevanje na 3. strani)

S
R
E
Č
N
O

1
9
7
1

Najtežje obdobje je verjetno za nami

(Nadaljevanje s 1. strani)

morala potekati hitreje; upoštevati je bilo treba tudi socialni moment, saj je bilo v talilnici in v servisnih obratih zaposlenih preko 600 delavcev — na račun nujno potrebnega zmanjšanja števila zaposlenih doslej še ni bila iz dana niti ena odpoved delovnega razmerja.

Cepprav smo ustavili nekatere obrate, se situacija ni bistveno izboljšala, ker so ostali absolutni fiksní stroški, poleg tega nam primanjkuje obratnih sredstev (problem likvidnosti je akuten skoraj pri vseh podjetjih v državi), v zadnjem času pa nas je prizadel obvezen polog za uvoz surovin (zaradi tega smo morali v nekaterih obratih zmanjšati proizvodnjo, čeprav so produkti akumulativni in jih je mogoče prodati. Seveda pod takimi pogoji ni mogoče rentabilno poslovati.

V začetku leta smo izdelali sanacijski program, ki je določal potrebne notranje ukrepe, predvidel pa je tudi nujnost nekaterih zunanjih ukrepov. Medtem ko smo notranje ukrepe skoraj v celoti uresničili, pri zunanjih dejavnikih nismo našli na večje razumevanje, razen pri Republiškem skladu skupnih rezerv. Celjska občinska skupščina nam je doslej nudila izredno veliko moralno pomoč in podporo.

Ko smo ustavili proizvodnjo cinka, smo zmanjšali število zaposlenih tudi v servisnih obratih metalurgije in režijske stroške. Ustrezno s tem bi morali zmanjšati tudi število vzdrževalcev, toda glede na perspektivne potrebe novega obrata za proizvodnjo titanovega belila je število zaposlenih tu ostalo skoraj nespremenjeno; vzdrževalci rešujejo ta problem z dejavnostjo izven podjetja.

Nanovo ustanovljeni razvojni oddelek, v katerega so vključeni skoraj vsi strokovni delavci z visoko izobrazbo, se ne bo ukvarjal z razvojem lastne tehnologije in raziskavami na tem področju, temveč bo izdelal sanacijski program in pripravil študijo o perspektivni nadaljnji preusmeritvi podjetja, in sicer na bazi naših kemičnih proizvodov, proizvodov za grafično industrijo in morebitno povečanje finalizacije cinka.

Sanacijski načrt predvideva razširitev proizvodnje zaščitnih sredstev, nadalje razširitev palete in delno dopolnitev proizvodnje organskih barvil, proizvodnjo zaščitnih premazov za težko antikorozijsko zaščito ter proizvodnjo preparatov za gradbeništvo; v sanacijski načrt je tudi vključena celotna problematika titanovega belila. Naloga razvojnega oddelka je, da ta program stalno izpopolnjuje in išče možnosti za realizacijo novih proizvodov; le na ta način se bomo izognili podobni situaciji kot jo sedaj preživljamo.

Zaradi pomanjkanja denarja še nismo pričeli z gradnjo grafične III. in IV. Sedaj so vse zadeve v zvezi z gradnjo formalno urejene, pričetek gradnje, ki bi morala biti dokončana v šestih mesecih, je predviden takoj po novem letu. Z izgradnjo teh dveh obratov se bo bruto produkt grafičnega sektorja v prihodnjem letu podvojil, v 1972. letu pa celo potrojil.

Na osnovi finančnega plana za prihodnje leto je potrebno spraviti proizvodnjo v take okvire, da ne bomo poslovali z izgubo, seveda brez upoštevanja »dediščine« (anuitete za kredite za

ustavljene obrate). Podjetje v prehodnem obdobju preorientacije ne bo moglo odplačevati anuitet od kreditov za ustavljene obrate, zato bo nujno treba

poizkati pot, kako bi se ta dediščina prolongirala oziroma, da bi se obremenitve nekako zmanjšale. Edino pod tem pogojem bomo lahko uspešno poslovali in se sčasoma postavili na lastne noge.

V letu 1971 obstojajo realne možnosti, da bi podjetje lahko poslovalo pod boljšimi pogoji, seveda ne bi smelo več poslovati z izgubo. Vsekakor pa je v času stabilizacijskih ukrepov težko predvideti, v kakšnem položaju se bo podjetje

znašlo. Pričakovati je treba, da bo prihodnje leto za kolektiv še vedno težavno, vendar, če bo vsak član kolektiva na svojem delovnem mestu bolj prizadeven, kakor doslej in če bomo izboljšali disciplino ter zaostriili vprašanje odgovornosti na slehernem delovnem mestu, lahko pričakujemo, da bomo s tem precej prispevali k izboljšanju položaja podjetja.

Konec letošnjega leta smo uspeli uvesti stimulativno nagrajevanje na posameznih delovnih mestih, kar je že dalo določene pozitivne rezultate. V prihodnjem letu bo potrebno uvesti, seveda v okviru možnosti, določene korekture osebnih dohodkov, le-te pa morajo temeljiti predvsem na variabilnem delu, ne pa na linearnem povečanju, torej tisti, ki bo s svojim delom več prispeval, bo tudi več dobil.

Menim, da je najtežje obdobje za nami. Ob prizadevanju vseh nas in ob razumevanju zunanjih dejavnikov lahko pričakujemo, da bo situacija ob koncu prihodnjega leta bistveno boljša. Vsem članom kolektiva želim uspešno in bolj zadovoljno Novo leto 1971.

OBLETNICA ZANIMIVE RACIONALIZACIJE

Električno omrežje naše tovarne je povezano z omrežjem distribucijskega podjetja po dveh transformatorskih postajah v katerih merimo prevzeto delovno (kWh) in jalovo električno energijo (kVA rh) ter konično moč (kW). V racionalizacijskem programu avtom. kompenzacije cos φ so bile izdelane naprave, ki proizvajajo jalovo električno energijo v višini 20.10⁴ kVA rh, kar pomeni čisti letni prihranek velikostnega reda 50.10⁴ dinarjev.

Program združitve obeh merilnih mest konične moči je bil logično nadaljevanje prvega, zato smo že med njegovo realizacijo v letu 1967 pričeli zbirati podatke za izdelavo projekta. Projekt je predvideval napravo, ki naj bi avtomatsko, v časovni enoti, sumirala obe konici. Zaradi časovne premaknitve obeh konic bi morala biti vsota konic odčitana na napravi nujno manjša od aritmetične vsote posameznih konic, izmerjenih ločeno na klasičnih napravah.

Izračuni, ki so bazirali na dnevnih in mesečnih diagramih konic, so kazali na 8 do 14% zmanjšanje aritmetične vsote obeh konic, kar je pomenilo pri konici 5 MW in povprečni ceni 25 dinarjev/kW pomemben prihranek, ki je zahteval realizacijo zamisli.

Razgovori z nemško firmo Siemens — Schuckert Werke AG. so dali naši zamisli realno osnovo, ker je njihov MRT program že vseboval ustrezno merilno napravo.

Distribucijsko podjetje Elektro Celje prvotno ni hotelo akceptirati našega predloga o zdru-

žitvi obeh merilnih mest. Njihovo stališče je bilo povsem naravno, saj je prihranek naši tovarni, ki ga je predvidevala zamisel, predstavljal zmanjšanje njihovega čistega dohodka, ki ga je že prvi program kompenzacije cos φ opazno zmanjšal.

Po dolgotrajnih razgovorih smo končno dobili pristanek in s 1. oktobrom 1969 je sumarna naprava uradno pričela meriti konično moč.

Celotna naložba v napravo (devizna sredstva, carina, stroški montaže) znaša 15.258.— dinarjev, kar kaže, da se je naprava odplačala že v drugem mesecu obratovanja.

Zadnjo kolono v tabeli predstavljajo čisti mesečni prihranki, ker naprava ne zahteva nikakršnega vzdrževanja.

Mesec	TP 35/04 kW	RTP 35/6 kW	Vsota kW	Izmerjena konic (kW)	Razlika kW	Cena dinarjev/kW	Prihranek na mesec
Oktober	1201,0	3810	5011	4400	611	17,50	10.762,50
November	1230,0	3825	5055	4350	705	35,00	24.631,25
December	1157,5	3742,5	4900	4750	150	35,00	5.250,00
Januar	1207,5	3727,5	4935	4500	435	35,00	15.225,00
Februar	1196,5	3455,0	4651,5	4540	111,5	35,00	4.287,50
Marec	1207,5	3412,5	4620,0	4300	320,0	17,5	5.600,00
April	1181,5	3307,5	4489,0	4220	269,0	17,5	4.707,50
Maj	1233,5	3465,0	4698,5	4360	338,5	17,5	5.923,75
Junij	1155,0	3302,5	4457,5	4160	297,5	17,5	5.206,25
Julij	945,0	3097,5	4042,5	3770	272,5	17,5	4.768,75
Avgust	858	3150,0	4008	3580	588,0	17,5	10.290,00
September	945,5	3463,0	4410,5	4200	210,5	35,00	7.367,50
Oktober	892,5	3360,0	4252,5	4000	252,5	35,00	8.837,50

Skupni letni prihranek 112.957,50

CDS JE SPREJEL UKREPE ZA IZBOLJŠANJE GOSPODARSKEGA POLOŽAJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

mu direktorju ves cinkonosni material, ki ga ne bo mogoče rentabilno uporabiti v kemičnih obratih. To velja tudi za ves ostali repromaterial, ki je ostal na zalogi, ali pa bo še prispel. Rok za odprodajo le-tega je 31. december 1970.

Thede peč

Z ozirom na to, ker ustreznega materiala po cenah, ki bi zagotavljale rentabilno predelavo v thede pečeh ni mogoče nabaviti, bo v bodoče ostala za predelavo le količina pepelov z visoko vsebnostjo metalnega cinka, ki nastaja v valjarni in pa sejalni ostanek pri proizvodnji cinkovega prahu. Ker je le-ta po količini trenutno še nedefiniran, še ni mogoče brez ustrezne študije, v času sestavljanja tega

programa, ugotoviti utemeljenost nadaljnjega obratovanja ene thede peči. Tehnični direktor mora predložiti ustrezno študijo do 31. decembra 1970. Komercialni direktor pa mora do 31. decembra 1970 pripraviti poročilo o možnosti predelave odpadkov v thede pečeh za zunanje partnerje (domače — tuje).

Keramika

Vsa dela na konzerviranju, čistjenju in zaključna proizvodnja, ki je še v teku, morajo biti končana do 30. novembra 1970.

Plinarna

Po zaustavitvi talilnice ostajajo odvisni od generatorskega plina še tile obrati: valjarna, thede peč, cinkovo belilo, barijev sulfid, svinčev minij in natrijev sulfid.

Ker bi za te relativno male potrebe morala obratovati verjetno samo dva generatorja, pri čemer bi morali opravljati redne letne remonte tako generatorjev kot žerjava, in visokih stroškov dela na enoto proizvedenega plina, je treba izdelati študijo o ekonomski utemeljenosti nadaljnjega proizvodnje plina pod takimi pogoji, ob upoštevanju najcenejše substitucije. Ta študija mora biti gotova do 31. decembra 1970, ko jo predloži tehnični direktor glavnemu direktorju. Ta rok je posebno važen zato, ker je treba pri rednih letnih remontih za prihodnje leto upoštevati morebitni prehod na drug način kurjenja.

Rafinacija finega cinka

Ta obrat se ustavi 16. novembra 1970, pri čemer pa je treba skrbeti za to, da bo odslej mesečno na razpolago najmanj 800 ton elektrolitnega cinka, sicer bo ogrožena proizvodnja predelovalnih obratov. Za pravočasno dobavo je zadolžen komercialni direktor. Poleg tega je mesečno potrebno še 1.300 ton cinka.

Cinkov prah

Rentabilnost nadaljnje predelave cinka v cinkov prah je odvisna od treh osnovnih dejavnikov: od nabave cene cinka, od povprečno dosežene prodajne cene cinkovega prahu in od količine prodanih cinkovih premazov ter od sejalnega ostanka.

Cinkove čašice

V prvem četrtletju prihodnjega leta bo tovarna »Zmaj« v Ljubljani pričela z lastno proizvodnjo cinkovih čašic, s čimer ostanemo praktično brez prodaje. Zato je potrebno takoj pristopiti k programu preorientacije v tem obratu. Program izdelave direktor razvojno-investicijskega sektorja do 31. decembra 1970. Komercialna služba pa bo med tem časom poizkusila raziskati možnost prodaje čašic na tuja tržišča.

Valjarna

Razvojni sektor bo skupaj z Birojem za operacijske in tržne raziskave iz Ljubljane izdelal optimalizacijo in organizacijo dela v valjarni do konca leta 1970. Vodstvo obrata in kadrovska služba morajo skrbeti, da se delovna sila v valjarni čimprej ustali, le tako bo omogočena normalna proizvodnja v obratu.

Cinkova žica

Ker problem kvalitete žice ni

rešen že od začetka obratovanja, je potrebno na osnovi že dobljenih podatkov s strani obrata in Metalurškega instituta v Ljubljani, takoj izdelati rezime celotne problematike. Z ozirom na to, da nam ta študija ne daje garancije za odpravo teh pomanjklivosti, je zadolžen tehnični direktor, da se poveže s strokovnjakom iz Ljubljane, oziroma s posredovanjem komercialnega direktorja, s strokovnjakom iz inozemstva, tako da bi bili do konca tega leta ustvarjeni vsi pogoji za proizvodnjo kvalitetne žice ob polni kapaciteti.

Cinkovo belilo

Potrebno je pospešiti delo pri izboljšanju izkoristka v obratu cinkovega belila, z ozirom na zmanjšanje količine odpadnega belila.

Predlog mora biti izdelan do 31. decembra 1970, predloži ga tehnični direktor.

Stolpna žveplena kislina

Z ozirom na bilanco razpoložljive žveplene kisline ob domnevi, da žveplena kislina na cinkovi liniji dalj časa ne bo obratovala, bo potrebno stolpno kislino usposobiti za obratovanje. Rok je 31. december 1970, odgovoren zanj pa je tehnični direktor.

Žveplena kislina — cinkova linija

Preureditev cinkove linije na praženje piritra predstavlja za ekonomsko poslovanje podjetja ključni problem, z ozirom na to, ker je to najdražji obrat in je obremenjen z absolutno fiksnimi stroški v znesku preko 9 milijonov novih dinarjev letno. Ker je obrat še v mali meri amortiziran in ga torej ni mogoče odpisati v breme poslovnega fon-

da, ga je potrebno usposobiti za proizvodnjo kisline. Posebno še, ker bo le-ta deficitarna, ko bo pričel obratovati obrat TiO_2 . Za ponovno aktiviranje kisline obstajata dve možnosti:

— prva možnost je praženje piritra na obstoječi napravi, z manjšimi rekonstrukcijami transportnih naprav oziroma drugih delov naprave;

— druga možnost pa je postavitev nove pražarne za pirit, ki bo istočasno omogočala praženje odpadnega ferosulfata, ki bo nastajal pri proizvodnji titanovega belila.

Druga varienta je znatno dražja in bo imela za posledico časovno daljši izpad proizvodnje žveplene kisline.

Da bi prišli do končnega rezultata, na podlagi katerega bi padla odločitev o nadaljnji usodi tega obrata, poizkusno pražijo pirit, kar bo zaključeno predvidoma do 20. decembra 1970. V primeru negativnih rezultatov, bo potrebno navezati stike z inozemskimi firmami in skupaj z njimi rešiti ta problem.

OSTALE NALOGE V TEHNIČNEM SEKTORJU

Litopon

Da bi bila zagotovljena kontinuirana optimalna proizvodnja, je potrebno sanirati peč za kalciranje, kar bo vsekakor ceneje od izgradnje, ki jih povzroča pogosto zaustavljanje in popravila. Generalni remont mora biti izveršen do 1. marca 1971.

Superfosfat

Poleg ostalih vplivov, ki zmanjšujejo prodajo superfosfata, ima svoj delež tudi neustrezna kvaliteta superfosfata, ki v nekaterih ozirih ne ustreza JUS standardu.

Z ozirom na trend prodaje umetnih gnojil, je potrebno izdelati elaborat, ki bo na podlagi tržnih raziskav lahko dal odgovor, koliko sredstev se splača vlagati v modernizacijo tehnološkega procesa. Ker je to vprašanje povezano z nadaljnjo proizvodnjo stolpne kisline in se v končani fazi rentabilnost superfosfata ustvarja skozi porabo stolpne kisline, je potrebno pri izdelavi elaborata šteti oba obrata kot celoto. Za rešitev tega problema je zadolžen tehnični direktor.

Grafika III. in IV.

Do 31. novembra 1970 je potrebno izdelati terminski program izgradnje obratov grafike III. in IV. Zadolžen je glavni inženir grafike.

Spremljanje normativov ter zmanjšanje porabe surovin in morebitne substitucije cenejših materialov, je poleg obsega proizvodnje glavna skrb glavnih inženirjev proizvodnje in bo tudi (Nadaljevanje na 5. strani)

PROIZVODNJA IN PRODUKTIVNOST

(Nadaljevanje s 1. str.)

Osnovni vzroki za upadanje proizvodnje so:

- opuščenje proizvodnje v talilnici cinka in s tem v zvezi zmanjšanje proizvodnje cinkovega prahu, in finega cinka;
- pomanjkanje obratnih sredstev, ki je posebno v novembru vplivalo na zmanjšanje proizvodnje v kemijskih obratih in v grafiki;
- tržne prilike — zastoj v prodaji superfosfata, konec sezone za prodajo mineralnih barv in premazov;
- zastoj zaradi remontov — litopon, valjarna;
- manjše število razpoložljivih delovnih dni v mesecu novembru.

V novembru smo dosegli le 54,96 % dvanajstine letnega plana izvoza, ki je znašal 330.971 S. Kumulativna vrednost izvoza v enajstih mesecih letošnjega leta znaša 5.816.863 S s čimer je bilo doseženo 71,45 % letnega plana izvoza (100 % znaša 91,65 % za to razdobje). 73,84 % vrednosti izvoza je bilo prodano na konvertibilno področje in 13,82 % na ostalo klirinško področje.

Zaradi hitrejšega zmanjševanja proizvodnje od števila zaposlenih je produktivnost dela na zaposlenega kumulativno za 5 % manjša od tiste, ki je bila dosežena v istem razdobju preteklega leta. Vendar se situacija iz meseca v mesec popravlja. Tako je znašal padec produktivnosti dela kumulativno do avgusta še 7,65 %.

Razprava na delovni konferenci komunistov

Po referatu sekretarja OZK tovariša Leopolda Slapnika so se k razpravi prijavili številni udeleženci konference. Med prvimi je spregovoril glavni direktor podjetja, tovariš Franjo Klinger, dipl. ing., ki je opisal gospodarski položaj podjetja v zadnjih šestih letih. Med drugim je dejal, da se je gospodarski položaj »Cinkarne« od leta 1964 postopoma slabšal, čeprav smo v letih 1968 in 1969 maksimalno izkoristili proizvodne kapacitete in dosegli največjo možno proizvodnjo.

Cene naših proizvodov, ki bazirajo na cinku, so od 1965. leta plafonirane, med tem pa so stalno naraščale cene surovin (cinkovi koncentraciji, baker, svinec), reprodukcijskega materiala, prevoznih stroškov in drugih uslug. V drugi polovici lanskega leta so se cinkovi koncentraciji občutno podražili, podražitev pa se je v letošnjem letu še stopnjevala. Te podražitve, na drugi strani pa pomanjkanje nekaterih surovin, so povzročale velike težave pri poslovanju in so narekivale izdelavo detaljne analize rentabilnosti metalurgije; le-ta je pokazala, da je glavno žarišče izgube proizvodnja cinka v talilnici. Na podlagi te analize je centralni delavski svet sprejel sklep o ustavitvi ekstraktivne metalurgije. Od tega ne moremo pričakovati bistvenega zmanjšanja izgube, kajti absolutni fiksni stroški ostanejo neizpremenjeni; zmanjšani bodo le relativni fiksni stroški. Ko je govoril o preostalih vzrokih slabih finančnih rezultatov, je omenil nekatere objektivne vzroke (pomanjkanje obratnih sredstev, fluktuacija delovne sile, pomanjkanje surovin itd.), poudaril pa je tudi subjektivne vzroke: nezadostna štednja materiala, premajno prizadevanje za izpolnjevanje planskih nalog, prepočasna razširitev proizvodov z večjo akumulacijo, slaba disciplina itd. V svoji razpravi je tovariš direktor seznanil navzoče z nujnimi ukrepi, ki jih je potrebno čim prej uresničiti (optimalizacija sedanje proizvodnje, usklajitev fiksnih stroškov — zlasti v skupnih službah, izdelava sanacijskega programa za prihodnje obdobje — spremeniti je treba paleto proizvodov; poiskati je treba take proizvode, za katere ne bodo potrebne večje investicijske naložbe, poiskati najustreznejše rešitve glede pokrivanja absolutnih fiksnih stroškov za tiste obrate, kjer smo ustavili proizvodnjo itd.).

»Vse te naloge pa zahtevajo določeno spremembo organizacije podjetja. Osnovni poudarek mora biti na izdelavi perspektivnega plana podjetja in na delu nadaljnjega razvoja, prav tako pa bo potrebno posvetiti veliko pozornost disciplini vseh zaposlenih,« je dejal direktor podjetja.

Tovariš Janko Rebov je poudaril, da celoten kolektiv veliko pričakuje on nanovo ustanovljenega razvojnega sektorja, ki naj bi s svojim delom prispeval, da bo podjetje pričelo čim prej uspešno poslovati, zato se morajo ti ljudje temeljito zavedati svojih nalog. Poudaril je tudi, da je treba članom kolektiva, ki so dolga leta delali v obratih, kjer smo sedaj ustavili proizvodnjo, posvetiti izredno pozornost, zlasti kar se tiče prekvalifikacije in zaposlovanja na drugih delovnih mestih.

Predsednik osnovne organizacije sindikata Martin Andrejaš je v začetku svoje razprave poudaril, da se morajo komunisti odločno zavzemati za izpolnjevanje vseh sklepov, sprejetih na sejah samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij. Dejal je tudi, da bi nekatere izmed ukrepov, ki smo jih sprejeli v zadnjem času, morali verjetno sprejeti že prej. Nadalje je poudaril, da moramo posvetiti več pozornosti zmanjšanju izgube in uresničevanju delovnih nalog,

zlasti pa še prekvalifikaciji in premestitvi delavcev, ki so bili zaposleni v ustavljenih obratih. Tovariš Andrejaš se je dotaknil tudi problema nizkih osebnih dohodkov, dejal je, da moramo tudi tu iskati vzroke za manjše prizadevanje pri delu in nediscipline; omenil je tudi nagrado,

do katere so upravičeni delavci z dolgoletno delovno dobo v cinkarni, ki letos ni bila izplačana.

Predsednik CDS Viktor Skale je obrazložil, zakaj nismo mogli uresničiti nekaterih sklepov; nagrada za dolgoletni staž letos ni bila izplačana, ker nismo imeli finančnih sredstev. Poudaril pa je, da je bil nedavno sprejet sklep o dodatni stimulaciji zaposlenih, ki je odvisna od dosežene norme in povečane realizacije.

»Naloga vseh članov kolektiva, zlasti pa še članov Zveze komunistov in družbenopolitičnih organizacij je, da bomo dosledno izpolnjevali sklepe samoupravnih organov v zvezi z izboljša-

njem in povečanjem proizvodnje, s prizadevanji za zmanjšanje izgube in pocenitve poslovanja,« je dejal tovariš Skale.

Glavni inženir grafičnega sektorja dipl. inž. Nenad Novaković, je spregovoril o dosedanjem razvoju grafične dejavnosti v Cinkarni, o nadaljnjih načrtih in o težavah, ki spremljajo uresničevanje le-teh. Poudaril je, da smo si z našimi proizvodi utrdili sloves na domačem tržišču, zaradi tega si bo treba prizadevati, da bomo izpolnjevali svoje obveznosti do naročnikov. Tovariš inž. Novaković je tudi opozoril na potrebo po boljšem nagrajevanju zaposlenih. Svojo razpravo je zaključil z besedami: »V vsakem podjetju pride do večjih ali manjših težav. Počasi pa se stanje zopet normalizira. Če bomo naše obstoječe proizvodne obrate, valjarno, kemijo, grafiko in antikorozijske premaze usmerili v sodoben način proizvodnje, je pred nami lepa prihodnost. Ta cilj je dosegljiv ob naši maksimalni prizadevanjih in ob ustreznih pomoči zunanjih dejavnikov.«

Politični sekretar celjskega ObK ZK tovariš Stefan Korošec je ocenil obdobje od konference organizacije ZK, ki je bila v marcu in dejal, da so bili v tem (Nadaljevanje na 5. strani)

Prizadevanja za izboljšanje poslovanja

V zvezi s sanacijo Cinkarne pri kateri intenzivno sodeluje tudi sanacijski odbor, je za to obdobje karakteristično, da stopnjuje prizadevanje za čim hitrejšo nadomestitev proizvodnje v osnovni metalurgiji. Skupaj z vodstvom podjetja je sanacijski odbor posvetil zelo veliko pozornost nadaljnji investicijski gradnji tistih objektov, ki ob relativno nizkih stroških dajejo možnosti večjega dohodka in bolj rentabilne proizvode. Ker posluje Cinkarna z izgubo in nima potrebnih lastnih finančnih sredstev, je bilo potrebno zagotoviti ustrezna kreditna sredstva, kjer se je med drugimi maksimalno angažiral sanacijski odbor za Cinkarno.

Sedanja faza preorientacije Cinkarne in s tem v zvezi zmanjševanje obsega proizvodnje v obratih, ki zaradi visokih cen osnovnih surovin, zastarele in nekonkurenčne tehnologije ali proizvodnje artiklov, za katere na tržišču ni mogoče dosegati ustreznega plasmaja ter primerne cene, narekuje vrsto tekočih ukrepov, ki se nanašajo tako na posamezne tehnične kot na kadrovske in druge probleme. V zvezi s tem je sanacijski odbor spremljal reševanje zaposlenosti delavcev v obratih, ki so prenehali obratovati ter razpravljal o posameznih organizacijskih spremembah in o njih sprejel tudi svoja stališča.

Poleg tekoče problematike in sodelovanja pri zagotovitvi potrebnih finančnih sredstev za investicijsko izgradnjo, katero odbor v celoti podpira kot realen in pomemben korak na poti sanacije, pa je sanacijski odbor že večkrat razpravljal tudi o izdelavi celovitega sanacijsko-raz-

vojnega programa Cinkarne, ki bo konkretno in realno prikazal razvoj podjetja v prihodnje.

Odbor si je skupaj z vodstvom podjetja zadal nalogo, da se ta program v osnovah izdela do konca letošnjega leta, pri njej govi izdelavi pa so se že angažirali strokovni delavci iz Cinkarne, ki bodo v sodelovanju z Birojem za tržne raziskave iz Ljubljane posvetili vso pozornost iskanju najoptimalnejših rešitev pri obstoječi proizvodnji ter širitvi določenih novih dejavnosti.

Sedanje najaktualnejše naloge, ki jim je odbor že, oziroma jim bo še posvetil vso pozornost, so poleg omenjenih tudi v permanentni analizi rezultatov poslovanja v Cinkarni z namenom, da se zaustavi naraščanje poslovne izgube in odpravijo osnovni vzroki za letošnjo izgubo.

Tako je sanacijski odbor ob razpravi o devetmesečnem poslovanju v letošnjem letu analiziral objektivne in tudi sub-

jektivne vzroke sedanje izgube ter se izrekel za ukrepe, ki bodo izboljšali poslovanje. Med nje zlasti sodi tudi ustrezna stimulacija za delo, dvig produktivnosti in kvalitete dela z večjo osebno odgovornostjo in delovno disciplino vseh zaposlenih, povečanje proizvodnje produktov z ugodnejšo akumulacijo in intenziviranje tehničnih rešitev v obratih, ki jih je treba preorientirati in še nekateri drugi ukrepi.

Vzporedno s tem pa je tudi ena od nalog sanacijskega odbora, da sodeluje z vodstvom podjetja in drugimi dejavniki pri odpravi tistih obveznosti, ki bremenijo obrate v osnovni metalurgiji, katerih proizvodnja je že zaustavljena, oziroma bodo v kratkem v celoti nehali proizvajati. Sanacijski odbor meni, da bo dosledno spoštovanje dogovorjenih in sprejetih sklepov in polna angažiranost vseh nedvomno omogočila Cinkarni, da odpravi nastale težave in uspešno sanira svoje poslovanje.

CDS sprejel sklepe za izboljšanje gospodarskega položaja

(Nadaljevanje s 3. strani)

glede tega potrebno zaostri odgovornost vse do vodij proizvodnje.

V transportni službi bo potrebno poostri gibanje vozil ter vršitev uslug tujim firmam.

Predlog izdelal oziroma podal tehnični direktor do 15. decembra 1970.

Potrebno je razmejiti podrazitve izgradnje objekta TiO_2 med VVB Lacke und Farben in Cinkarno. Izdelati je potrebno rentabilnostni račun na osnovi korigiranih cen surovin in nastalih podrazitev. Zadolžen je direktor izgradnje TiO_2 , rok je 30. november 1970.

PRIMARNE NALOGE KOMERCIJALNE SLUŽBE

Ker bo valjana in ostali metalurški obrati od 1. decembra 1970 odvisni izključno od nabavljenega cinka in bo torej rentabilnost te proizvodnje v glavnem odvisna, na eni strani od nabavnih cen cinka, na drugi strani pa od prodajnih cen izdelkov, bo torej komercialna politika v največji meri vplivala na rentabilnost poslovanja tega obrata.

Da bi si zagotovili kontinuirano proizvodnjo v preostalem delu letošnjega leta in v prihodnjem letu, mora komercialni direktor do 10. decembra 1970 z dolgoročnimi pogodbami zagotoviti najmanj 20.000 ton metalnega cinka v enakomernih dobavah. Prodajna politika pa mora biti takšna, da bo mogoče doseči čim višje prodajne cene, pri čemer je treba posvetiti domačemu tržišču več pozornosti, kot v preteklosti.

Povečati je treba prodajo akumulativnih proizvodov, kjer imamo še neizkoriščene kapacitete ter novih proizvodov, kjer je poudarek prevsem na tehnično-servisni službi. V ta namen je potrebno do 1. decembra 1970 izdelati predlog za formiranje servisov, kjer se določi kompetenca servisov, obseg dela servisov, vrsta servisov in pa organizacijska podrejenost servisov s tem, da bodo do konca leta servisi kadrovskega zasledeni s strokovnjaki, ki so eventualno na razpolago v podjetju oziroma, da se poskusi kadrovati ostale.

Zaradi novih zunanje-trgovinskih predpisov (polog pri uvozu) bodo že itak prepričala obratna sredstva, še močneje vezana kot dosedaj.

Komercialni direktor mora skupaj s finančnim direktorjem takoj izdelati plan financiranja uvoza iz konvertabilnega področja in poiskati možnosti za kontinuiran uvoz, da ne bi prišlo do prekinitve proizvodnje, po drugi strani pa si prizadevati, da bi bili za osnovne surovine, ki jih v Jugoslaviji ni, oproščeni pologa v smislu novih predpisov. Delno so koraki že podzveti, vendar je potrebno delo na tem intenzivirati.

Ker je na odvalu izredno velika količina cinka, ki jo je mogoče v podjetjih, ki razpolagajo z ustrezno tehnologijo, pridobiti, naj komercialna služba takoj prične iskati kupca, saj je ravno v sedanjem razdobju, ko vlada v svetu pomanjkanje cinkovih koncentratov, ob visokih cenah le-teh, rentabilnost predelave podana. Prav tako je potrebno do 31. decembra 1970 rešiti problem prodaje žlindre, obogatene s srebrom.

Komercialni sektor mora skupaj s tehničnim sektorjem intenzivno in usklajeno delati na odprodaji pirinčnih ogorkov. Do konca leta je potrebno razčistiti, kakšne količine bo mogoče v prihodnjem letu odprodati, predvsem v Jesenice oziroma Štore. Odprodaja vseh nepotrebnih avtomobilov mora biti opravljena do konca tega leta. Zadolžen je komercialni direktor.

Z ozirom na to, da so spiski raznih nekurantnih zalog repromateriala in delno proizvodov ter delov opreme že izdelani, je določen komercialni direktor, da se intenzivno pristopi k odprodaji le-teh in o tem mesečno poroča.

Komercialni direktor je dolžan mesečno izdelati plan prodaje in odgovarja za realizacijo le-tega. Prav tako mora biti glavnemu direktorju dostavljen pregled gibanja cen najvažnejših surovin kakor tudi gibanje prodajnih cen.

ZADOLŽITVE KADROVSKE SLUŽBE

Kadrovska služba se mora intenzivno lotiti kadrovanja potrebnih visokokvalificiranih kadrov in to predvsem ekonomskih in tehničnih. Do 30. novembra 1970 je potrebno izdelati plan manjkajočih kadrov in takoj pristopiti k realizaciji le-tega. Kadrovanje je potrebno razširiti tudi na ostale republike.

OSTALE NALOGE

V okviru nalog, ki so dane zunanjim sodelavcem v cilju optimizacije proizvodnje, je potrebno izvršiti tudi optimizacijo organizacije dela na vseh področjih.

Da bi za finančni plan mogli ugotoviti stroške amortizacije in obresti od poslovnega sklada, po ukinitvi enega dela proizvodnje, je potrebno pospešiti delo gospodarjev osnovnih sredstev.

Rok za vse podatke je nepreklicno 20. december 1970. Odgovoren je glavni inženir vzdrževanja.

Na podlagi tako ugotovljene mase amortizacije, ki bo na razpolago za odplačilo obveznosti iz naslova investicijskih kreditov za obrate, ki bodo zaustavljeni, mora finančni sektor pripraviti predlog za uskladev letnih odplačil osnovnega dolga z razpoložljivimi sredstvi. Rok je 31. december 1970.

Režijske službe je treba uskladiti z zmanjšanim obsegom poslovanja, izdelati ponovno minimalni plan potrebnih delavcev v posameznih službah. Zadolžen je bil direktor kadrovskega sektorja, skupaj s šefom organizacijskega oddelka, da to predloži do 20. novembra 1970.

Potrebno je poiskati določene organizacijske ukrepe in zmanjšati stroške vzdrževanja, ukiniti je praviloma potrebno vso tujo delovno silo na delih vzdrževanja za Cinkarno.

Izdelati je potrebno točen mesečni plan in obseg izvrševanja uslug naših vzdrževalnih obratov tujim podjetjem, z ozirom na odvisno delovno silo v vzdrževalnih obratih, ki jo želimo zadržati zaradi perspektivnih potreb v obratu titanovega dioksida. To mora do konca tega meseca izdelati glavni inženir vzdrževalnih obratov.

Z ozirom na to, da je bila delna organizacija v podjetju

že izvršena, ki pa še ni dokončna, je potrebno na osnovi dogovora z Birojem za operacijske in tržne raziskave dokončno razčistiti ali bo Biro poleg optimizacije in organizacije proizvodnje lahko izdelal tudi organizacijo proizvodnje v širšem smislu, v nasprotnem primeru pa je potrebno prepustiti to Zavadu za organizacijo dela v Ljubljani. Za to je zadolžen šef organizacijskega oddelka in mora definitivni predlog dostaviti glavnemu direktorju do 30. decembra 1970.

Z ozirom na kritično situacijo z obratnimi sredstvi zaradi ustvarjene izgube in zlasti še z dodatno uvedbo 50 % pologa, je normalno delo v obratih, z ozirom na nabavo surovin in repromateriala onemogočeno in je tako nemogoče forsirati proizvodnjo in s tem bistveno vplivati k zmanjšanju izgube. Zato se zadolži glavnega direktorja podjetja, da o tem obvesti vse ustrezne forume, da tak način dela v prihodnje več ni mogoč, da lahko pride do občutnih izpadov proizvodnje. To bi pri takem stanju podjetja imelo nepopravljive posledice. Najbolj problematično je polaganje depozitnih sredstev za cink, svinec, baker ter za del surovin za grafično proizvodnjo. Samo za trenutno nujno nabavo, za nemoteno proizvodnjo, bi do konca leta podjetje potrebovalo 10 mi (Nadaljevanje na 7. strani)

Razprava na delovni konferenci komunistov

(Nadaljevanje s 4. strani)

obdobju doseženi vidni rezultati, poudaril pa je, da se je treba na konferenci pogovoriti tudi o tistih zadevah, ki niso bile uresničene. Pozitivno je ocenil ustavitve deficitarnih obratov in načrt nadaljnjega razvoja Cinkarne. Med drugim je dejal: »Pri izvajanju nalog bi morali biti cinkarnarji bolj mobilizatorski in konkretni. Glede subjektivnih slabosti bi se morali bolj odkrito pogovarjati. Pri odpravljanju teh slabosti ni bilo dovolj doslednosti, kajti zavedati bi se morali, da kolikor teh stvari ne boste bolj dosledno izvajali, ne bo mogoče realizirati osnovnih programov. S sprejemanjem odločitev o preorientaciji je potrebno poroštvo, da bo zagotovljen nadaljnji razvoj Cinkarne, ki se bo opiral na lastne sile. Stališča, ki bodo sprejeta, bi morala vsebovati naloge komunistov za preorientacijo proizvodnje in drugo — skrb za neposredne proizvajalce.« Spregovoril je tudi o potrebi po zaostritvi odgovornosti na vseh nivojih in o vprašanju stimulativnega nagrajevanja. Tovariš Korošec je tudi nakazal potrebo po sodelovanju med podjetji s sorodno proizvodnjo, v takem sodelovanju obstajajo

namreč velike možnosti za uresničitev dolgoročnejših ciljev.

Predsednica občinske skupščine tovarišica Olga Vrabčeva je uvodoma pohvalno ocenila delo naše organizacije Zveze komunistov, zlasti še v obdobju od zadnje konference, obsodila pa je prepočasno reagiranje zunanjih dejavnikov do naših opravičenih zahtev. V zvezi z nagrajevanjem je dejala: »Strinjam se, da nagrajevanje v Cinkarni ni stimulatивно, vendar ne bo nihče dal Cinkarni dodatnih sredstev v te namene, ampak si jih bo morala sama zaslužiti. Vsak član kolektiva se mora tega zavedati, vedeti pa bi tudi moral, kje in kako lahko vpliva, da se bodo poslovni stroški zmanjšali.«

Tovarišica Mimi Ostruhova je menila, da je treba imeti za sleherni proizvod točne kazavce, ali ustvarja izgubo, ali določeno akumulacijo; le na ta način bomo lahko čim prej zmanjšali izgubo.

Ob koncu konference so komunisti sprejeli zaključke, ki so bili izoblikovani na osnovi srekretarjevega referata in razprav.

INTERGRAFIKA

MEDNARODNI SEJEM GRAFIČNE INDUSTRIJE IN INDUSTRIJE PAPIRJA

V času od 19. do 25. oktobra je bil sejem grafične industrije in industrije papirja mednarodnega karaktera prvič v Jugoslaviji. Ta sejemska manifestacija je zbrala približno 300 razstavljalcev iz dvajsetih držav Evrope, Amerike in celo Japonske. Na prostoru Zagrebskega velesejma, kjer je bilo porabljeno več kot 30.000 m² razstavnih prostorov. Sejem »Intergrafika« je bil v času, ko jugoslovanska grafična industrija in industrija papirja beleži močan vzpon na področju tehnologije, povečanja proizvodnje, v prodoru na tuja tržišča in komercialnem poslovanju.

Sorodne proizvodne stroke, ki omogočajo takšen razvoj grafične dejavnosti, kot so proizvodnja strojev, surovin, reprodukcijskega materiala in pribora ter papirja, so tudi razstavljale in tako se je Cinkarna Celje prvič pojavila z ramo ob rami drugim proizvajalcem grafičnih reproductivnih materialov.

Na našem razstavnem prostoru smo tako razstavili za OF-

SETNO TEHNIKO TISKA:

— navadne KEMOLIT P plošče s potrebnimi preparati za izdelavo kopije;

— pozitivno predoslojene KEMOLIT POV plošče za vodno razvijanje z vsemi potrebnimi preparati;

— direktno pozitivno predoslojene plošče KEMOLIT PO plošče s potrebnimi preparati za izdelavo kopije;

— direktno negativno predoslojene KEMOLIT NO plošče s potrebnimi preparati za izdelavo kopije;

— KEMOLIT R plošče za rotacijske ofset stroje (v oslojenih in neoslojenih oblikah);

— vsa pomožna tiskarska sredstva;

— ofsetne barve.

ZA TEHNIKO KNJIGOTISKA:

— navadne MIKROCINK plošče s preparati za izdelavo klišaja z enostopenjskim jedkanjem;

— negativno predoslojene MIKROCINK NO plošče s preparati za izdelavo klišajev z enostopenjskim jedkanjem;

— knjigotiskarske barve.

ZA TEHNIKO SITOTISKA:

— preparati za izdelavo kopije na situ;

— organol S barve za sitotisk.

ZA TEHNIKO FLEKSOTISKA IN BAKROTISKA:

— univerzalne organol CC barve.

Za izdelavo enobarvnih ali večbarvnih kopij na plastičnih folijah smo razstavili F. O. S. postopek in liegastrip postopek s potrebnimi preparati in barvami.

Zanimanje predstavnikov naših tiskarn za nove produkte, kot so predoslojene plošče in barve, je bilo ogromno. Vsi pričakujejo, da pridejo na modernjšo tehnologijo in so bili prijetno presenečeni, da gre naš razvoj v isti smeri, kot so jo zaslediti pri tujih razstavljalcih, kot Howson, 3 M, Algraphy, Krause itd.

Presenetljiva je bila tudi ocena večine obiskovalcev, da je bil naš razstaveni prostor najbolje obiskan od vseh, saj smo sprejeli obiske in vodili poslovno-tehnične razgovore z okoli 150 predstavnikov grafičnih podjetij Jugoslavije.

Prav tako smo se na sejmu razgovarjali o izvozu plošč s predstavniki Bolgarije, Madžarske, SSSR, Zahodne Nemčije ter predstavniki Zahodne Nemčije za izvoz v Portugalsko.

Razgovarjali smo se tudi s prisotnimi razstavljalci in predstavniki inozemskih firm glede dobave opreme, surovin in reševali probleme komercialno-tehničnega sodelovanja.

Komercialnih zaključkov ni bilo veliko, kar je razumljivo iz dejstva, da naše proizvode prodajajo grafična trgovska podjetja kot Hromos — Beograd, Grafika — Zagreb, Papirografika — Ljubljana itd. Zaključili smo samo nujne primere, sicer pa smo se dogovarjali o vpeljavi novih proizvodov v posamezna grafična podjetja.

Na sami »Intergrafiki« je Višja grafična šola iz Zagreba organizirala večkrat na dan popularna predavanja iz grafičnega razvoja in dejavnosti. Prav zanimiva so bila predavanja v zvezi reprotelnike in marketinga.

Za sektor grafike smo organizirali tri ekskurzije na sejem, kjer si je strokovni in vodstveni kader ogledal razstavljene tehnične dosežke tujih razstavljalcev.

Ocene vseh prisotnih na »Intergrafiki« so bile zelo pohvalne in zaradi uspehov, doseženih s to razstavo, se predvideva čez tri leta ponovna manifestacija grafične industrije v mnogo večjem obsegu. Do takrat moramo našo proizvodnjo reproductivnih materialov po kvaliteti in kvantiteti v tolikšni meri povečati, da bomo postali vodilni ne samo v Jugoslaviji, ampak celo v Evropi.

Dani PODPEČAN, dipl. ing.

ZANIMA ME ...

VPRAŠANJE: slišal sem, da bomo dobivali cink iz prekomorskih krajev, ker ga v lastni talilnici ne bomo več pridobivali. Zanima me, koliko cinka bomo kupili drugo leto in kje oziroma, da mi nekoliko opišete države, ki nam bodo cink prodale.

F. K.

ODGOVOR: Zaradi pomanjkanja cenjenih cinkovih koncentratov, tj. takih, ki poleg cinka vsebuje le malenkost drugih metalov, ki pravzaprav podražujejo to surovino, se predelava po zastarelih postopkih več ne izplača. Zato se je delavski svet Cinkarne odločil, da z decembrom 1970 pogasimo še one peči, ki so obratovala po omejitvah, ki so bile izvedene v letošnjem letu v talilnici. Ker pa bodo metalurški predelovalni obrati še naprej obratovali, je torej

potrebno kupovati cinkov metal drugod.

Za sedaj smo že zajamčili nakup približno 16.000 ton cinka iz Afrike in sicer iz države Zambije. S to državo je Jugoslavija navezala tesne prijateljske stike ter tudi naši zunanjetrgovinski predpisi nudijo določene prednosti izmenjavi blaga s to državo (kakor tudi z ostalimi državami v razvoju). Tako npr. bomo plačali za uvoz cinka iz Zambije samo 3 odstotno carino namesto 12 odstotno, kolikor plačujemo za uvoz tega metala iz drugih dežel.

Za nakup ostale količine cinka, tj. nadaljnjih 10.000 ton se še pogajamo, žal pa te količine ni moč nabaviti v Zambiji poleg že zaključenih 16.000 ton, ki predstavljajo približno 30 % njene celotne proizvodnje cinka.

Zambija je od oktobra 1964 neodvisna država in meri skupaj 746.256 km². Tam živi okrog

4 milijone prebivalcev. Poleg domačinov rodu Bantu, rodu Bušmanov in mešancev, živi tamkaj večje število Indijcev in Evropejcev. Največje bogastvo predstavlja baker, saj so četrti na svetu v proizvodnji »rdečega zlata«. Poleg bakra izvažajo kosit, cink, kobalt, mangan, vanadij in svinec. Cinkarna bo kupila prihodnje leto 1.000 ton svinca v tej deželi. Glavno mesto je Lusaka, znana tudi po konferenci neuvrščenih, kateri je letos osebno prisostvoval naš predsednik kmaršal Tito.

Cepprav leži Zambija v središču Južne Afrike, ima precej ugodno klimo. Zlasti v višjih planotah, tako da tudi našim ljudem, ki tamkaj sodelujejo v razvoju gospodarstva, ne povzroča nikakih preglavic.

Tudi poljedelstvo je v lepem razmahu: pridelujejo pšenico, koruzo, tobak, zemeljski oreh, kavo in bombaž.

TISKARSKI ŠKRAT NA DELU

Rosnega (resnega) tovariša iščemo za pomoč pri delu. H krotkemu (krtkemu) življenjepisu naj priloži tudi slino (sliko).

Prodajam kolo rdeče borbe (barve). Cena ugodna, zato pohitite.

Kupim robljeno (rabljeno) sobno peč. Sifra: Zima pred kurmi (čurmi).

OGLAS

Izgubila se je krava. Poštene-ga najditelja prosim, naj jo odda upravi lista proti nagradi.

FRAZE

Življenje je ena sama goljufija, ki vsem ljudem (pa brez izjem) enako se odvija!

Kdor hoče prav živeti, je suženj navad.

Boljša je duša siromaka kakor obleka bogataša.

Na gore zlata, ni vredno materinega srca.

=====

PARADA NA LEDU se imenuje letošnja predstava Dunajske drsalne revije, ki bo gostovala v Celovcu od 4. do 14. februarja 1971.

OB SPREJEMU NOVEGA STATUTA

Sprejem novega statuta podjetja, ki je bil predviden za prve mesece letošnjega leta se je zaradi različnih razlogov premaknil v sedanje obdobje. Čeprav je bil osnutek že dalj časa pripravljen za razpravo, pa je bila razprava večkrat preložena predvsem zaradi določenega specifičnega stanja v katerem se Cinkarna že dalj časa nahaja.

Saniranje podjetja zahteva poleg običajnih delovnih obveznosti še vrsto drugih posegov in ukrepov, ki jih ni mogoče odložiti. Tako organi upravljanja v podjetju, kot njegovo vodstvo, so bili preokupirani z različnimi nalogami, zato so bili na področju interne zakonodaje sprejeti le posamezni manjši splošni akti, ki jih je podjetje potrebovalo za ureditev najnujnejših vprašanj poslovanja, centralni delavski svet pa je občasno sprejemal posamezne sklepe, ki so začasno nadomestili določene splošne akte.

Ker je osnutek statuta že dalj časa v javni razpravi, o njem pa je razpravljalo že tudi poslovni odbor podjetja, je prav, da pogledamo najznačilnejše določbe, ki jih nov statut vsebuje.

Osnutek statuta prehaja iz temeljnih načel in splošnih določb na organizacijo podjetja, pri kateri določa makro elemente, ker je zaradi pogostih dopolnitev in sprememb neprimerno podrobneje določati posamezne organizacijske rešitve. Za organizacijsko strukturo je značilno predvsem, da točno upošteva posamezna organizacijska področja in izhaja iz sektorjev kot najširših organizacijskih oblik preko delovnih enot, samostojnih služb in obratov do oddelkov s točno določenimi pristojnostmi in dolžnostmi ter relacijami med njimi.

Ravno tako v organizacijski strukturi določa statut osebno odgovornost posameznih vodilnih in vodstvenih delavcev. Tako določa odgovornost vodilnih delavcev, ki so na čelu posameznih sektorjev po dveh ravneh, sicer so vodilni delavci odgovorni neposredno glavnemu direktorju podjetja ter organom upravljanja, ostali pa so odgovorni svojim predpostavljenim delavcem, njihova odgovornost do organov upravljanja pa je le posredna.

V nadaljevanju obravnava osnutek statuta družbeno-ekonomski položaj delovnih enot, njihove pravice in dolžnosti ter njihovo organizacijo. Pristojnosti in dolžnosti se neposredno vežejo na pristojnosti in dolžnosti organov upravljanja v delovnih enotah, tako da na primer delavski svet delovne enote obravnava in odloča o vprašanjih, ki so v pristojnosti delovnih enot. Podrobneje se v statutu določa tudi ugotavljanje poslovnega rezultata enote, delovna razmerja in oblike neposrednega in posrednega samoupravljanja. Izdelana so tudi določila o vodjih delovnih enot, njihovih dolžnostih ter pristojnostih itd. V to poglavje so uvr-

ščena tudi določila o notranji arbitraži v podjetju, ki se ustanovi v primeru sporov med posameznimi delovnimi enotami ali celotnim podjetjem in določeno delovno enoto.

Zaradi sistematičnosti je v to poglavje uvrščeno tudi vpraša-

(Nadaljevanje s 5. strani)

lijonov dinarjev za depozite, ki jih pa nima. Ta situacija je sedaj še toliko bolj kritična, ko prehajamo od lastne proizvodnje cinka na nakup. Kolikor ne bo mogoče dobiti vsaj dela nujno potrebnih obratnih sredstev, podjetje pod temi pogoji ne more poslovati normalno in ne more čakati do aprila ali maja prihodnjega leta, ko bo šele izgubo iz leta 1970 mogoče pokriti.

Plan dela novoustanovljenega razvojno-investicijskega sektorja je posebej v obdelavi in bo predložen naknadno.

Z vsebino so seznanjeni vsi člani kolegija, ki so postavljene zadolžitve sprejeli. Prav tako je bil s temi predlogi seznanjen poslovni odbor, CDS ter sanacijski odbor.

Centralni delavski svet je sprejel in potrdil tudi naslednje zaključke, ki se nanašajo na organizacijo in poslovanje podjetja, sprejete na nedavni konferenci organizacije ZK Cinkarne.

- Odgovornost za osebno delo je mogoče izvajati le preko točnega pregleda izvrševanja sklepov na vseh ravneh dela in poslovanja v podjetju Malomarno izvrševanje sklepov in delovnih nalog ter njihovo zamenjanje mora biti sankcionirano preko pristojne komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti.

- Posamezne zadolžitve iz področja dela naj bi bile konkretne, časovno določene in preverjene.

- Sedanji sklep, ki dopolnjuje način stimuliranja delavcev v Cinkarni je konferenca ocenila kot pozitiven. Sklep daje realne možnosti za okrepitev delovne prizadevnosti v podjetju, za povečanje produktivnosti dela in njegove kvalitete ter za zmanjšanje proizvodnih stroškov. Ukrep je bil nujen, ker smo ugotavljali padec produktivnosti v mnogih obratih, fluktuacija se je povečevala in rezultati poslovanja so bili vedno slabši.

Sprejeti sklep pa še ne rešuje problemov nagrajevanja ostalih delavcev v strokovnih službah, zlasti pa ne delavcev z najnižjimi OD ter tistih delavcev, ki s svojimi napori in spo-

nje statusa delovnih enot ter medsebojna razmerja med enotami in enot do podjetja.

Od delovnih enot prehaja osnutek statuta na družbeno-ekonomski položaj delavca, kjer so določeni elementi, ki jih je dolžno podjetje zagotoviti vsakemu delavcu, da se njegov položaj v čimvečji meri uveljavi. V tem poglavju obravnava statut osnovne določbe iz delovnega razmerja (zasedanje delovnih mest, razporeditev delavca na delovno mesto, delovne dolžnosti, stro-

kovno izpopolnjevanje in izobraževanje, varstvo pri delu, delovni čas, družbeni standard in socialno delo, informiranje in poslovna tajnost, delitev osebnih dohodkov) in druga vprašanja, ki so v zvezi z delavcem.

Samoupravne oblike na nivoju celotnega podjetja se razlikujejo od oblik v delovnih enotah, ker je pri neposrednem upravljanju predvidena za podjetje tudi oblika referenduma, ki ga delovne enote ne predvidevajo. (Nadaljevanje na 8. strani)

Ukrepi za izboljšanje gospodarskega položaja

sobnostjo ustvarjajo največje delovne rezultate.

Predlog za spremembo pravilnika o nagrajevanju, ki bo predvidoma izdelan do konca letošnjega leta, mora upoštevati poleg navedenega še vse predvidene organizacijske spremembe in način stimuliranja osnovnih nosilcev sanacije podjetja.

Njegovo izhodišče mora biti v povečanju produktivnosti dela, zmanjšanju proizvodnih in drugih stroškov ter izboljšanju organizacije dela ter poslovanja.

Višina osebnega dohodka za delavce v najnižjih kategorijah pa naj bi se, v okviru možnosti, prilagodila stališču ZSJ in ZSS.

- Od kadrovske strukture zaposlenih je v veliki meri odvisen uspeh sanacije podjetja in njegov nadaljnji razvoj.

- Z dopolnjevanjem organizacije dela je treba poiskati najbolj optimalne rešitve za pravilno razvrstitev in polno izkoriščenost vseh zaposlenih, zlasti pa delavcev na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih.

Le taka organizacija bo najpopolneje odkrila tista delovna mesta, ki so deficitarno zasedena in bo pokazala tudi zahtevo po ustreznih profilih za ta delovna mesta.

Vodstvo podjetja in kadrovska služba sta dolžna permanentno iskati kadre, ki so podjetju potrebni.

Samoupravni organi naj bi pri kreiranju globalne kadrovske politike čimbolj elastično, v skladu s konkretnimi pogoji, odločali o kriterijih stimulacije posameznih strokovnih delavcev.

- Konferenca je podprla odločitev, da se ustanovi nov razvojni sektor, ki bo delal na izdelavi sanacijsko-razvojnega programa podjetja in optimizaciji obstoječe proizvodnje.

Zlasti je pomembno, da bodo na tem področju delali sposobni strokovni delavci, ki bodo v stanju uspešno izdelati najoptimalnejše rešitve v bodočem razvoju Cinkarne.

Nedvomno bo najvažnejša, obenem pa tudi najzahtevnejša naloga le-teh, da se nadomesti izpadla proizvodnja v ekstrak-

tivni metalurgiji z uvajanjem novih in akumulativnejših proizvodov.

Člani ZK so menili, da se način stimuliranja in višina osebnega dohodka za te delavce poveri glavnemu direktorju podjetja, ki bo o tem obvestil organe upravljanja.

- Člani ZK so na konferenci razpravljali tudi o odnosih Cinkarne s širšo družbeno skupnostjo in o razumevanju predstavnikov družbe za probleme podjetja.

Ugotovljeno je bilo, da so ti odnosi zelo dobri z organi, tako predstavniškimi kot drugimi v občini Celje.

Ker se pojavljajo posamezna vprašanja v poslovanju podjetja z drugimi delovnimi organizacijami sorodne dejavnosti, je bilo stališče konference, da glavni direktor podjetja skupaj s predstavniki občinske skupščine uskladi vprašanja morebitnega pokrivanja proizvodnega programa Cinkarne s proizvodnim programom drugih sorodnih podjetij, da se tako izognemo morebitni nelojalni konkurenci in zaostrovanju odnosov, kar bi negativno vplivalo na razvoj, ne le delovnih organizacij, ampak tudi širše družbene skupnosti.

- Ker se poslovna izguba podjetja povečuje, je bilo stališče konference, da se je treba takoj lotiti izdelave kratkoročnega programa ukrepov, ki bodo zagotovili zmanjšanje oziroma zaustavitev izgube.

Operativni načrt naj bi izhajal iz pokazateljev 9-mesečnega poslovanja, ki dejansko zahteva še temeljito analizo rentabilnosti obratov obstoječe proizvodnje, vzdrževanja in zasedenosti v posameznih dejavnostih izven proizvodnje, kar bo omogočilo vpogled v ostale vire poslovnih izgub.

- Konferenca je sprejela še nekatere zaključke, ki se nanašajo na zahteve podjetja do širše družbe, na uvrstitve delovne discipline — intenziviranja dela, informiranje članov delovne skupnosti itd.

KADROVSKE VESTI

V NOVEMBRU SO PRIŠLI V PODJETJE: Spiller Milica, Talevski Ivanka, Petek Karl.

ODSLI IZ PODJETJA: Tramsak Franc, Vodenik Aleksander, eBlak Franc, Mlakar Leopold, Sofrič Rajko, Petek Krl, Turnšek Vjekoslav, eCpin Emil, Prvulović Srećko, Vasiljević Ljubomir, Točaj Anton, Brezovšek Dominik, Spes Marjan, Bobek Anton, Lazarević Radivoje, Dečman Emil, Rupert Anton, Reš Franc, Mandić Pero, Zavec Marija, Hanžič Hedvika, Jakčin Stevo, Brd-nik Zdravko, Skrnčki Ivan, Kuruc Stefan, Zumer Matija, dipl. ing., Valentić Zlatko.

V POKOJ SO ODSLI: Dakić Uroš, Glojnarčič Jože, Arnshek Franc, Arzenšek Ivan, Pirš Karl, Planko Mihael, Senegačnik Martin, Pipuš Iskren, dipl. ing.

Ob sprejemu novega statuta

(Nadaljevanje s 7. strani)

ravno tako pa ima centralni delavski svet poleg komisij še kolektivno izvršitev tako — Poslovni odbor — ki v enotah ne obstoja. Sestavljavci osnutka statuta so se zlasti veliko ukvarjali z najracionalnejšo rešitvijo kolektivnih izvršilnih organov. Tako so bili prvotno predvideni trije odbori za posamezna področja, vendar bi pri tej rešitvi verjetno prihajalo do problemov pri razmejitvi posameznih pristojnosti, zlasti pa še obveznosti posameznih odborov, zato je zaenkrat s statutom predviden le sedaj s statutom predviden le izvršilni organ.

Individualni izvršilni organ v podjetju je glavni direktor pod-

jetja, kar je tudi v skladu s 15. amandmajem ustave SFRJ. Njegov pristojnosti in dolžnosti se v mnogem razlikujejo od pristojnosti in dolžnosti ostalih vodilnih delavcev, zato je predvidena tudi daljša reelekcijska doba za glavnega direktorja, kar omogoča tudi temeljni zakon o delovnih razmerjih.

Osnutek statuta določa tudi globalno poslovanje v podjetju, ki se nanaša na sredstva podjetja, na promet z njimi, njihovo zavarovanje, na sklade podjetja, na dohodek in njegovo delitev itd.

Ravno tako se določa tudi vloga gospodarskega načrtovanja, letnega gospodarskega načrta in operativnega planiranja za organizacijo poslovanja. Na zaključku vsebuje osnutek statuta določbe o samoupravnih aktih podjetja, načinu njihovega sprejemanja, vloge družbeno-političnih organizacij, in je s končnimi določbami zaključen.

Cepprav je to le kratek pregled organizacijske strukture statuta, je vendar mogoče ugotoviti, da statut posamezna vprašanja, ki so za podjetje in njegovo organizacijo dela specifična, dokaj konkretno obravnava in se ne omejuje zgolj na določbe, ki jih mora po obstoječih zakonskih predpisih vsak statut vsebovati.

Leopold Slapnik

Cinkarnarjeva POSTA

Tovariš urednik!

Zahvaljujem se vam za redno pošiljanje Cinkarnarja in obenem pošiljam čestitke cinkarnškemu kolektivu ob Novem letu.

Peter Omersel
V. P. 7617/3
BATAJNICA

Spoštovani Cinkarnarji!

Najprej vam iskreno čestitam novo leto 1971 in vam želim še mnogo delovnih uspehov. Ker sem zapustil vaš kolektiv in se podal v službo domovine, bi bil zelo vesel, če bi mi lahko pošiljali Cinkarnarja. To bi mi bila v tem trenutku edina zveza z vašim kolektivom.

Moje delo se je precej spremenilo. Velika je razlika med delom v proizvodnji in med dolžnostjo, ki jo opravljam sedaj. Zato bi mi bil Cinkarnar edina zveza z našim kolektivom. Na kraju pisma vam želim še mnogo delovnih uspehov, ki bodo v veselje vam, meni in naši socialistični domovini.

Prejmite tovariške pozdrave, posebno pa še sodelavci iz elektro delavnice od vojaka

Milana Volavška,
V. P. 1552-41 — Beograd

Izračun nagrajevanja po delu za november 1970

Vrednost točke za celotno podjetje 1,00 din

I. METALURSKA PROIZVODNJA

1. Talilnica	13,00
2. Plinarja	16,50
3. Pražarna in kisline — novi obrati	12,00
4. Pražarna in kisline — stari obrati	17,60
5. Cinkovo belilo	12,50
6. Rafinacija — cinkov prah	10,29
7. Baterijske čašice	14,50
8. Zičarna	13,07
9. Zlebarja	18,30
10. Valjarna	11,70

II. KEMIJSKA PROIZVODNJA

1. Barvila Celje	12,00
2. Barve Mozirje	9,00
3. Soli in pigmenti	6,50
— Cinkov sulfat	9,40
— Kromov galun	8,30
— Modra galica	10,80
— Natrijev sulfid	3,60
— Barijev sulfid	6,30
— Svinčevi oksidi	12,90
— Ultramarin	6,40
— Litopon	11,40
4. Gnojila in zaščitna sredstva	
— Superfosfat	
— Modri baker	

III. GRAFIKA

1. Vodstvo grafike in CIRG	15,00
2. Kemolit plošče	16,00
3. Mikrocin plošče	17,00
4. Preparati za grafike	20,90

IV. VZDRŽEVANJE

1. Priprava dela	6,90
2. Strojni obrat	10,50
3. Elektro obrat	10,80
4. Gradbeni obrat	9,30
5. Merilni obrat	7,80
6. Obrat energetike	

V. TRANSPORT

	9,80

VI. TEHNIČNA KONTROLA

	5,30

VII. UPRAVA

	3,60

VIII. KOMERCIJALNI SEKTOR

	4,20

IX. FINANČNI SEKTOR

	3,60

X. KADROVSKI SEKTOR

1. Kadrovska in pomožna služba ter družbeni standard	3,60
2. Samski dom	5,30
3. Pralnica in šivalnica	3,60

XI. RAZVOJNO INVESTICIJSKI SEKTOR

Vodje proizvodnje, obratovodje in glavni inženir metalurške ter glavni inženir kemijske proizvodnje oblikujejo svoj osebni dohodek z ozirom na povprečni doseg norm pripadajočih obratov. Ta doseg se še pomnoži s faktorjem razmerja med planiranimi mesečnimi skupnimi režijskimi in planiranimi mesečnim variabilnimi stroški ter dejanskimi mesečnimi skupnimi režijskimi in dejanskimi mesečnimi variabilnimi stroški za mesec oktober 1970.

Vodstvo transporta pa oblikuje svoj osebni dohodek z ozirom na pokritje celotnega podjetja ter na skupne režijske stroške v mesecu oktobru 1970.

Sindikalno šahovsko prvenstvo Cinkarne za leto 1970-71

Kakor vsako leto, tako je tudi letos bilo odigrano sindikalno prvenstvo Cinkarne Celje za leto 1970-71. Prvenstva se je udeležilo 15 tekmovalcev. Zaradi večjega števila tekmovalcev je bilo prvenstvo razdeljeno v dve skupine.

Prvo mesto v prvi skupini je osvojil po težki borbi ing. Pipuš in s tem tudi postal prvak Cinkarne. Po težki borbi pa zato, ker je v rednem tekmovalstvu osvojil enako število točk kot Dečko. Nadalje sta tudi imela enako število točk po proporcijah, ki odločajo v primeru, ko imata enako število tekmovalnih točk. Zato je bil določen dvoboj 4 partij. V tem dvoboju pa je zmagal ing. Pipuš s 3 : 1.

Vrstni red v prvi skupini je naslednji: 1. Iskren Pipuš, dipl. inž. 5,5 točke, 2. Franc Dečko 5,5 točke, 3. Vlado Zelenović, dipl. inž. 5 točk, 4. Jože Šnaj-

der 3,5 točke, 5. Mirko Mežnar 3 točke, 6. Miodrag Lazić 2,5 točke, 7. Stanko Brglez 2,5 točke, 8. Stane Jančič 0,5 točke.

V drugi skupini je osvojil prvo mesto Anton Motosh s 5 točkami, sledijo Ciril Počivalšek s 4,5 točkami, Rudi Mraz s 3,5 točkami, Franc Kovačič s 3 točkami, Božo Ramšak in Čepin Milan s po 2 točkami in Horvatič z 1 točko.

Izdaja Cinkarna, metalurško-kemična industrija, Celje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Šentjerc. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 28. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar« Cinkarna, Celje. Telefon 39-81, interna 22. Tisk in klišej CETIS grafično podjetje Celje

Rebus

